

RIITTÄÄKÖ DIGITAALISESSA TALOUDESSA TYÖTÄ JA TOIMEENTULOAA?

ALUSTUKSEN SISÄLTÖ

- 1) vaihtoehtoiset tulevaisuusskenaariot
- 2) maltillinen skenaario
- 3) maltillinen työllisyyspolitiikka

...KAIKKI HUOMENNA VOI OLLA TOISIN?

- lähes konsensus digitaalisista teknologioista ja tekoälystä tuottavuutta lisäävinä yleistarkoitusteknologioina
- lähes konsensus mahdollisuudesta automatisoida laajalti rutiininomaisia/ennustettavia manuaalisia ja tietotyötehtäviä
- ei läheskään konsensusta pitkän aikavälin työllisyysvaikutuksista

THIS TIME IS DIFFERENT

- teknologiat kehittyvät eksponentiaalista vauhtia
 - yhä monimutkaisemmat tehtävät automatisoivissa
 - työvoima ei ehdi sopeutua koulutuksen avulla
 - yhteistyö koneiden kanssa väliaikaista
- digitaalinen tuotanto pääomaintensiivisempää
- digitaaliset alustat mahdollistavat työprosessien pilkkomisen yhä pienempiin osiin
- Frey & Osborne ja 702 ammatin *keskimääräisten* tehtävien automatisointimahdollisuudet teknologisella tasolla

THIS TIME IS NO DIFFERENT

- historiallinen evidenssi ja väärät profeetat
- tuottavuus kasvaa → kuluttajahinnat laskevat ja innovaatiopohjaiset sektorit laajenevat → työvoiman kysyntä lisääntyy (*destruction effect vs capitalisation effect*)
 - työn määrä ei siis vakio, uusia työpaikkoja syntyy
- yhteistyö koneiden kanssa lisääntyy ja työ organisoituu uudelleen
- poliittiset (ay-liike ja työväenpuolueet) ja sosiaaliset tekijät (hoivan etiikka), sääntely (lait), organisaatioiden rakenteet, teknologisen kehityksen hidastuminen (robottiautot)
- Arntz, Gregory & Zierahn ja ihmisten itsensä raportoimien työtehtävien automaatoriski

SKENAARIOIDEN IMPLIKAATIOT KÄRJISTETYSTI

- This time is different: massatyöttömyys, koveneva kilpailu työmarkkinoilla, alaspäin joustavat palkat, talouden epävakaus, eriarvoisuuden lisääntyminen, ihmisten velkaantuminen, sosiaalisen koheesion murtuminen, sosiaaliset ongelmat
 - ratkaisu: perustulo ja työn jakaminen
- This time is NO different: teknologisen työttömyyden lisääntyminen korkeintaan lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä, uusia parempia työpaikkoja, palkkojen nouseminen tuottavuuden kehittyessä
 - ratkaisu: koulutus ja joustavat työmarkkinat

MALTILLINEN SKENAARIO

- koska teknologisella tasolla monet työtehtävät automatisoitavissa, on perusteltua varautua teknologisen työttömyyden lisääntymiseen vähintään lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä
 - historiallinen evidenssi
 - ei tulisi väheksyä lyhyen ja keskipitkän aikavälin kielteisiä sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia
 - ei tulisi sulkea kokonaan pois mahdollisuutta pitkän aikavälin kielteisiin vaikutuksiin, koska laajaa työllisyyttä tarjoavat alat voivat kadota
- kehitykseen vaikuttaa teknologisten, makrotaloudellisten, sosiaalisten ja poliittisten tekijöiden vuorovaikutus
 - pitkän aikavälin seurauksia mahdotonta ennustaa

MALTILLINEN TYÖLLISYYSPOLITIikka 1/2

- digitaalisessa taloudessa tarvitaan *joustavaa* työllisyyspolitiikkaa
 - 1) mahdollistetaan joustava liikkuminen palkkatyön, työttömyyden, yrittäjyyden, omaehtoisen aktiivisuuden ja kouluttautumisen välillä
 - sosiaalipolitiikan ja työllisyyspolitiikan kietoutuminen yhteen
 - 2) toteutetaan politiikkatoimenpiteitä, jotka purkavat sekä nykyisiä että oletettavissa olevia ongelmia
 - esim. byrokratialoukkujen purkaminen

MALTILLINEN TYÖLLISYYSPOLITIikka 2/2

- byrokratialoukuista eroon purkamalla asteittain työttömyysturvan vastikkeellisuutta ja tutkimalla, mikä oikeasti toimii ja mikä ei
 - tulorekisterin hyödyntäminen, perusturvaetuuksien yhdistäminen, tulo- ja tarveharkinnan vähentäminen (esim. vapaampi opiskelu ja itsensä työllistäminen), sanktioiden ja velvoitteiden vähentäminen, työttömille enemmän mahdollisuuksia määritellä mielekäs osallistuminen (osallistumistulo?)
 - mikäli uudistukset riittämättömiä, syytä tutkia perustulon käyttöönottoa

MALTILLISIA KIRJOITUKSIA

- Pulkka, Ville-Veikko (2017): Riittääkö digitaalisessa taloudessa työtä ja toimeentuloa? Teknologiamurros ja tulevaisuuden työllisyysratkaisut. Teoksessa Veera Nuutinen (toim.): [Uusi työväki](#). Helsinki: Into, 15–55.
- Pulkka, Ville-Veikko & Kangas, Olli (2017): [Digitaalisessa taloudessa tarvitaan joustavaa sosiaaliturvaa](#). Teoksessa Matti Lehti & Matti Rossi (toim.): Digitaalinen Suomi 2017. Helsinki: Aalto-yliopisto, 579–588.
- Pulkka, Ville-Veikko (2017): A Free Lunch with Robots – Can a Basic Income Stabilise the Digital Economy? Transfer: European Review of Labour and Research. Julkaistaan elokuussa 2017.